

Kansainvälisiä yhteistutkinto-ohjelmia koskevat yleiset määräykset Helsingin yliopistossa: kandi- ja maisteriohjelmat

Johdanto

Kansainväliset yhteistutkinto-ohjelmat täydentävät Helsingin yliopiston koulutustarjontaa. Niiden avulla voidaan hyödyntää useamman yliopiston erityisosaamista ja ne tuovat siten lisäarvoa yliopistolle ja niiden toteutuksesta vastaavalle yksikölle sekä opiskelijoille. Ohjelmat tulee neuvotella ja suunnitella itsenäisiksi koulutusohjelmiksi, joilla on yhteisesti sovitut osaamistavoitteet ja opetussuunnitelma. Ohjelmiin osallistuminen perustuu yhteistyökumppaneiden syvälliseen tuntemukseen ja luottamukseen. Ohjelman sisällöstä sopimiseen, opintohallinnon säädösten vertailuun ja yhteen sovittamiseen sekä opintohallinnollisten päätösten tekoon on varattava riittävästi aikaa. Käytäntö on osoittanut, että ohjelman suunnittelu ja päätösten tekeminen kestää noin kaksi vuotta.

Silloin kun yhteistyösopimuksella ei ole aikaisempaa kokemusta keskinäisestä koulutusyhteistyöstä tai opiskelijaliikkuvuudesta, yhteistyö on suositeltavaa aloittaa solmimalla puite- tai aiesopimus, Memorandum of Understanding, jossa sovitaan yhteistyön aloittamisesta. Yhteistyön tavoitteeksi sopimukseen voidaan kirjata yhteistutkinto-ohjelman suunnittelu ja suunnittelun aikataulu. Opettaja- ja opiskelijavaihdosta sovitaan myös erillisellä sopimuksella. Sopimukseen liittyvä ohjeistus on Flammassa osoitteessa <https://flamma.helsinki.fi/fi/HY1002932>.

Näitä määräyksiä laadittaessa on hyödynnetty UNIFIn julkaisua vuodelta 2015 *Ohjeet yliopistojen yhteistyönä järjestettävän tutkintokoulutuksen suunnitteluun ja toteutukseen* http://www.unifi.fi/wp-content/uploads/2014/01/Yhteistutkinto-ohje_10092015.pdf

Määritelmä

Kansainvälisellä yhteistutkinto-ohjelmalla tarkoitetaan sellaista koulutusohjelmaa, jonka järjestämiseen osallistuu Helsingin yliopiston lisäksi yksi tai useampia ulkomaisia yliopistoja. Koulutusohjelman suorittaneelle opiskelijalle myönnetään joko yhden tai useamman yliopiston tutkinto sekä annetaan yksi tai useampi tutkintotodistus.

Yhteistutkinto-ohjelmia koskevat määräykset

Nämä määräykset koskevat kandi- ja maisteriohjelmia. Tällä päätöksellä korvataan rehtorin päätöksen 205/2011 (*Kansainvälisiä yhteistutkinto-ohjelmia ja yhteisohjausjärjestelyjä koskevat yleiset määräykset Helsingin yliopistossa*) maisteriohjelmia koskevat osuudet.

Uusista yhteistohtoriohjelmia ja yhteisohjausjärjestelyjä (nk. Cotutelle) koskevista määräyksistä päätetään erikseen.

1. Yhteistutkinto-ohjelman perustaminen

Rehtori päättää yhteistutkinto-ohjelman perustamisesta tiedekunnan esityksestä. Esityksen tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- Perustelut koulutusohjelman perustamiselle ja selvitys siitä, mitä merkittävää lisäarvoa koulutusyhteistyö tuo ohjelman edustamalle alalle, tiedekunnalle ja yliopistolle sekä opiskelijoille.
- Ohjelman laadunvarmistus.
- Ohjelman toteutukseen tarvittavat resurssit: opetus- ja muu henkilöstö ml. koulutussuunnittelijaresurssi, ja muut resurssit.
- Ohjelmaan otettavien opiskelijoiden enimmäismäärä.
- Ohjelman opetussuunnitelma tai sen alustava luonnos.
- Yhteistyöhön osallistuvien kesken allekirjoitettu koulutusyhteistyösopimus tai Memorandum of Understanding tai muu ohjelmassa mukana olevien yliopistojen allekirjoittama dokumentti, josta käy ilmi yhteinen tahto ohjelman perustamiseen.
- Ohjelman akateeminen ja hallinnollinen vastuuhenkilö Helsingin yliopistossa.

Tiedekunnan tulee ennen esityksen tekemistä varmistaa, että kaikki yhteistutkinto-ohjelman järjestävät yliopistot ovat maansa tai korkeakoulujärjestelmänsä edellyttämän viranomaisen virallisesti tunnustamia tai akkreditoimia.

Haettaessa ulkopuolista rahoitusta uuden yhteistutkinto-ohjelman suunnitteluun tai järjestämiseen tiedekunta päättää hanke-esitykseen osallistumisesta. Hanke-esitykseen liittyvät asiakirjat allekirjoittaa dekaani.

2. Johtoryhmä

Yhteistutkinto-ohjelmalla on johtoryhmä ohjelmaa koskevien päätösten ja yhteisesti sovittavien asioiden valmistelua varten. Dekaanin nimeää Helsingin yliopiston edustajan tai edustajat johtoryhmään. Mikäli mahdollista, johtoryhmässä tulee olla myös opiskelijaedustus. Johtoryhmän tehtävät ja toimintaperiaatteet määritellään ohjelmaa koskevassa sopimuksessa.

3. Opetussuunnitelma

Opetussuunnitelmasta neuvotellaan ja sovitaan muiden ohjelman toteutukseen osallistuvien yliopistojen kesken. Yhteistutkinto-ohjelman johtoryhmä esittää opetussuunnitelman hyväksyttäväksi Helsingin yliopiston vastuutiedekunnan tiedekuntaneuvostolle.

Yhteistutkinto-ohjelman opetussuunnitelman tulee vastata oleellisin osin Helsingin yliopiston opetussuunnitelmaa koskevia määräyksiä ja periaatteita.

4. Opiskelijavalinta

4.1 Valintaperusteet

Valintaperusteista neuvotellaan ja sovitaan muiden ohjelmassa mukana olevien yliopistojen kesken. Yhteistutkinto-ohjelman johtoryhmä tekee esityksen valintaperusteista Helsingin yliopiston vastuutiedekunnan tiedekuntaneuvostolle, joka päättää niistä. Valintaperusteet eivät saa merkittävästi poiketa Helsingin yliopiston ja tiedekunnan valintalinjauksista.

Yhteistutkinto-ohjelman haku- ja valinta-aikataulu voi poiketa Helsingin yliopistossa muutoin noudatettavista aikatauluista.

4.2 Valintamenettely

Yhteistutkintosopimuksessa päätetään, tehdäänkö opiskelijavalinta hajautetusti tai keskitetysti.

Hajautetussa valinnassa kukin yliopisto järjestää haun omille opiskelijapaikoilleen joko sisäisenä tai ulkoisena hakuna, käsittelee ja arvioi hakemukset itsenäisesti sekä päättää omien opiskelijoidensa valinnasta säädöstensä mukaisesti.

Keskitetyssä valinnassa kaikki mukana olevat yliopistot osallistuvat kaikkien ohjelmaan hakeneiden hakemusten yhteiseen arviointiin. Ohjelman johtoryhmä tekee ehdotuksen Helsingin yliopistoon hyväksyttävistä opiskelijoista. Tutkinnonsuoritusoikeuden myöntää tiedekuntaneuvoston päätöksen mukaisesti tiedekuntaneuvosto, sen asettama toimielin tai dekaani.

5. Opiskelijan kirjoittautuminen ja ilmoittautuminen

Yhteistutkinto-ohjelman opiskelija, joka suorittaa tutkinnon Helsingin yliopistossa, kirjoittautuu Helsingin yliopistoon tutkinnonsuoritusoikeuden saatuaan tai viimeistään sen lukukauden alusta, jonka aikana hän aloittaa opintonsa Helsingin yliopistossa.

Suorittaakseen opintoja Helsingin yliopistossa opiskelijan tulee olla läsnäoleva. Yliopistoon kirjautuneen opiskelijan tulee ilmoittautua läsnä- tai poissaolevaksi niille lukukausille, joihin hän suorittaa tutkintoon kuuluvia opintoja muualla kuin Helsingin yliopistossa.

6. Opintosuoritusten arvostelu

Yhteistutkintoon kuuluvien opintojen arvostelusta sovitaan yhteistutkintosopimuksessa.

Mikäli yliopistoissa käytetään toisistaan poikkeavia arvosana-asteikkoja, arvosanojen muuntamisesta järjestelmien välillä voidaan sisällyttää määräykset yhteistutkinto-ohjelman opetussuunnitelmaan. Muissa tapauksissa yhteistutkinto-ohjelmaan sisällytettävistä opinnoista merkitään Helsingin yliopiston opiskelijarekisteriin arvosana vain, mikäli opinnot on arvosteltu käyttäen samoja arvosana-asteikkoja kuin Helsingin yliopistossa (0-5 tai hyväksyty-hylätty).

7. Tutkielman tarkastaminen ja arvostelu

Yhteistutkinto-ohjelmaan kuuluvasta tutkielmasta, sen sisällyttämisestä Helsingin yliopiston tutkintoon ja sen arvostelusta sovitaan yhteistutkintosopimuksessa. Tutkielman tulee täyttää kaikkien tutkinnon myöntävien yliopistojen vähimmäisvaatimukset.

8. Opintojen hyväksilukemisen enimmäismäärät

Koska yhteistutkinto-ohjelman opintosuunnitelman mukaisten opintojen suorittaminen, mukaan lukien tutkielman tekeminen, toisessa ohjelmaa järjestävässä yliopistossa on tutkintoon kuuluvien opintojen suorittamista, ei niihin sovelleta opintojen hyväksilukemisen enimmäismääriä. Hyväksiluettavien opintojen enimmäismäärät koskevat vain sellaisia opintoja, jotka eivät kuulu yhteistutkinto-ohjelman opintoihin tai suoritetaan tai on suoritettu yhteistutkinto-ohjelman ulkopuolisissa yliopistoissa.

9. Tutkinnon myöntäminen

Yhteistutkinto-ohjelman suorittaneelle opiskelijalle myönnetään joko yhden ohjelmaa järjestävän yliopiston tutkinto tai useampia tutkintoja niistä yliopistoista, joissa hän on suorittanut ohjelmaan kuuluvia opintoja.

10. Tutkintotodistus

Helsingin yliopistossa yhteistutkinto-ohjelmassa tutkinnon suorittaneelle annetaan englanninkielinen tutkintotodistus. Tämän lisäksi hänelle annetaan samansisältöinen suomen- tai ruotsinkielinen tutkintotodistus.

Tutkintotodistukseen kuuluvassa Diploma Supplementissa kerrotaan, että todistus on annettu yhteistutkinto-ohjelman suorittamisesta, ja kuvataan ohjelman rakenne.

Yhteistutkintosopimuksessa voidaan sopia, että ohjelman suorittaneelle annetaan useamman yliopiston yhteinen todistus. Todistuksessa mainitaan ainakin koulutusohjelman nimi sekä sen suorittamisesta annetut viralliset tutkintotodistukset ja -nimikkeet. Tämä yhteisesti annettava todistus ei ole virallinen tutkintotodistus.

11. Yhteistutkinto-ohjelmaan sisältyvä opiskelijaliikkuvuus

Yhteistutkinto-ohjelmaan mahdollisesti sisältyvästä pakollisesta ja/tai vapaaehtoisesta opiskelijaliikkuvuudesta samoin kuin liikkuvuuden laajuudesta, muodosta ja rahoituksesta sovitaan ohjelman sopimuksessa ja päätetään opetussuunnitelmassa.

Liikkuvuusjärjestelyistä konsultoidaan Helsingin yliopiston liikkuvuuspalveluita.

12. Lukuvuosimaksu

Helsingin yliopistossa lukuvuosimaksu peritään vieraskielisissä kandi- ja maisteriohjelmissa opiskelevilta ja niiltä monikielisissä ohjelmissa opiskelevilta, joiden tutkinnon suorituskielesi on englanti. Lukuvuosimaksuvelvollisuus koskee myös yhteistutkinto-ohjelmissa opiskeleviä.

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat henkilöt, jotka eivät ole EU-maiden tai ETA-maiden (Islanti, Liechtenstein, Norja) tai Sveitsin kansalaisia. Maksua ei peritä ulkomaalaiselta opiskelijalta, jolla on oleskelulupastatus A, P ja P-EU. Maksuvapaus koskee myös kansalaisten ja edellä mainittujen oleskelulupastatuksellisten perheenjäseniä eli puolisoa tai alaikäistä lasta.

Yhteistutkinto-ohjelman lukuvuosimaksujen periaatteista sovitaan yhteistutkintosopimuksessa. Suosituksena on, että lukuvuosimaksu on sama riippumatta siitä, missä yliopistossa opiskelija suorittaa opintoja. Joka tapauksessa opiskelija maksaa vain yhtä lukuvuosimaksua kerrallaan.

Rehtori päättää yhteistutkinto-ohjelman lukuvuosimaksusta, joka voi poiketa muista Helsingin yliopiston lukuvuosimaksuista. Esitys maksun suuruudesta sisällytetään tiedekunnan esitykseen koulutusohjelman perustamisesta.

13. Laatu ja laadunhallinta

Yhteistutkinto-ohjelmia koskevat ohjelmaa järjestävien yliopistojen laadunhallintajärjestelmät. Näiden lisäksi yhteistutkintosopimuksessa voidaan sopia erityisistä tavoista, joilla laadunvarmistus ja opiskelijapalaute ohjelmassa toteutetaan.

Yhteistutkinto-ohjelman perustamisen yhteydessä varmistetaan, että yhteistyöyliopistot vastaavat ohjelman alan koulutuksen ja tutkimuksen tasoltaan Helsingin yliopistoa.

15. Rahoitus ja resurssit

Tiedekuntaneuvoston tulee varmistaa ohjelman opetussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä, että ohjelman toteutukseen on olemassa tarvittavat resurssit. Mikäli yhteistutkinto-ohjelman suunnitteluun tai toteutukseen haetaan ulkopuolista rahoitusta, tiedekunnan tulee rahoitusta haettaessa varmistaa, että tämän erillisen rahoituksen jälkeen ohjelman toteutukseen liittyvät kustannukset voidaan kattaa ohjelman toteutukseen osallistuvan yksikön budjetista.

16. Yhteistutkintosopimus

Kaikista yhteistutkinto-ohjelmista laaditaan sopimus. Helsingin yliopistossa kansainväliset yhteistutkintosopimukset allekirjoittaa ensin vastuutiedekunnan dekaani ja sitten rehtori.

Yhteistutkintosopimuksen esittelystä dekaanille vastaa ohjelmalle nimetty koulutussuunnittelija ja rehtorille opetuksen strategiset palvelut (tai sitä vastaava yksikkö).

Yhteistutkintosopimukseen suositellaan sisällytettäväksi ainakin seuraavat asiat:

- Ohjelman tavoitteet
- Ohjelman toteutukseen osallistuvat tahot
- Ohjelman johtoryhmän kokoonpano, tehtävät ja toimintatavat
- Opiskelijavalinnan kriteerit ja toteuttaminen, kullekin osallistuvalla yliopistolla määritellyt opiskelijakiintiöt sekä tarvittaessa opiskelijan kotiyliopiston määrittely
- Tutkinnon/tutkintojen myöntämisen kriteerit
- Tutkintonimikkeet/tutkintojen nimet
- Tutkintotodistuksen/tutkintotodistusten antaminen, mukaan lukien mahdollisen yhteistodistuksen antaminen ja sisältö
- Työnjako ja taloudelliset vastuut ohjelman toteutuksessa
- Opiskelijoiden asema yhteistutkintoa järjestävissä yliopistoissa
- Opiskelija- ja opettajaliikkuvuus ja sen käytännön järjestelyt ja rahoitus
- Opintoja ja opiskelua koskevien sääntöjen määräytyminen opiskelijan suorittaessa opintoja ja/tai tutkintoa useammassa yliopistossa (esimerkiksi hakua ja valintoja koskevat valitukset, opiskeluaikaa koskevat määräykset sekä kurinpitomenettelyt)
- Arviointiperusteet ja –menettelyt, arvosteluasteikot ja mahdolliset arvosanojen muuntotavat (konvertoinnit)
- Sopimuksen voimassaoloaika ja purkautuminen/purkaminen

Opetuksen strategiset palvelut -yksikkö neuvoo sopimuksen laadinnassa. Sopimusten valmistelua varten on ohjeistus *Guidelines on Joint Programme Agreements* osoitteessa <https://wiki.helsinki.fi/x/kejTAQ>. Sopimusten valmisteluun ja niiden versioiden kommentointiin yliopistopalveluissa tulee varata riittävästi aikaa.

Liikkuvuuspalvelut neuvoo aie- ja liikkuvuussopimukseen liittyvissä kysymyksissä.

Esitys Annetaan edellä esitetyt yhteistutkinto-ohjelmia koskevat yleiset määräykset Helsingin yliopistossa.

Päätös Esityksen mukaan

Rehtori

Jukka Kola

Asiantuntija

Esko Koponen

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Helsingin yliopiston asian- ja dokumenttihakemistojärjestelmässä.